

KUJAWSKIE

Prenumerata:
na miejscu 2 złote,
na prowincji z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy,
na drugiej i trze-
ciej—10 groszy, na
czwartej—7 groszy
Ogłoszenia drobne
po 1 gr. za wyraz.
Tłustym drukiem—
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie—40 groszy. Dla
zagranicy ceny o
100 proc. wyższe
Układ ogłoszeń
ceteratamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783

Wszystkim, którzy wyrazili nam współczucie oraz wzięli udział w odprowadzeniu zwłok drogiej nam córeczki

ś. † P.

MARYCHNY IRENKI KOZUCHOWSKIEJ

składają serdeczne „Bóg zapłać” stroskanii

RODZICE.

Chodecz, dn. 24/VIII. 24.

My jesteśmy polami Bożemi, które winny przynosić Panu plon obfity.
Sw. Franciszek Salezy.

W sprawie wojskowych obozów letnich dla młodzieży szkolnej.

Nieodłączną od wszystkich trosk chwili bieżącej, jest i być powinna troska o jutro. Nietylko troska ojca o jutro dla swej rodziny, ale też troska dobrego obywatela kraju o jutro dla ukochanej Ojczyzny.—Dla ugruntowania zaś tego jutra, potrzebnym jest stworzenie w społeczeństwie siły odpornej duchowej i fizycznej, przygotowanej na odparcie wszelkiego rodzaju ataków, wrogich nam żywiołów. Tą ideą kierowane, Ministerjum Spraw Wojskowych, już trzeci rok z rzędu organizuje sześciotygodniowe obozy letnie, zadaniem których, jest wychowanie fizyczne młodzieży szkolnej w wieku lat 16—20-u.

A oto tryb życia uczestników obozu:

Na apel trąbki wszyscy wstają o g. 6-ej z rana, następuje modlitwa, po modlitwie gimnastyka do godz. 7-ej. O godz. 7-ej mycie się, sprzątanie namiotów i śniadanie. Od godz. 8 do 11-ej ćwiczenia wojskowe na wolnym powietrzu. Od 11-ej do 12-ej kąpiel, od 12-ej do 1-ej i pół obiad, po obiedzie do 3-ej wypoczynek; od 3-ej do 4-ej wykłady o wojskowości. Od 4-ej do 6-ej sporty i gry, od 6-ej do 7-ej kolacja, 7—8 czas wolny, od 8-ej do 9-ej gawędy przy ognisku, capstrzyk, modlitwa.

Że jednak na świeżem powietrzu i w ciągłym ruchu, młodym ludziom jeść się chce, odżywianie więc musi stać na odpowiednim poziomie. To też przydział żywnościowy M. S. Wojsk. jest duży, że wymienię tylko część otrzymywanej racji dziennej na jednostkę: Chleba żytniego 800 gr., mięsa wołowego 300 gr., tłuszczu 70 gr., mąki psz. 200 gr., ziemniaków 500 gr., cukru 85 gr., mleka, jarzyny twardej i t. p. odpowiednie ilości. Przy takim odżywianiu i odpowiednim programie zajęć, wygląd młodzieży nie pozostawia nic do życzenia. Pomiarów lekarskich wykazały przyrost na wadze i rozrost klatki piersiowej. Jako wychowawca, delegowany przez

Kuratorjum Warszawskie, zwiędziłem w tym roku pięć obozów i w czasie bytności w takowych, starałem się wniknąć w życie młodzieży w obozach i stwierdzić muszę z zadowoleniem, że młodzież rozumie cel obozów i stara się czas bytności w nich wykorzystać jaknajlepiej.

Dobór oficerów-instruktorów dzięki zabiegom M. S. Wojsk., jest bardzo staranny. Są to przeważnie ludzie młodzi, w stosunkach z młodzieżą bardzo wyrozumiali. To też wychowawcy obozu w Gdyni, owacyjnie żegnali swych kierowników, okazując szczerzy żal, że obozy już się skończyły.

Oprócz obozów szkolnych, których było w tym roku w różnych punktach Rzeczypospolitej kilkanaście, a w każdym około 300 młodzieży, były jeszcze obozy harcerskie, akademickie i obozy przeszkolenia wojskowego dla nauczycieli (Sulejów, Rytró).

Słabą stroną w organizacji obozów szkolnych jest nie dość staranny wybór kandydatów przez poszczególne szkoły, dzięki czemu wkrada się do obozów element nieodpowiedni, z czem dowódcy obozów mają kłopot, gdyż zmuszeni są niepożądanych w obozie usuwać.

Podkreślić należy, że młodzież szkół włocławskich w liczbie 40 uczn., stanowiła zespół dobrany. To też praca w kompanii 1-ej obozu w Gdyni, gdzie byli włocławiaczy, szła bardzo intensywnie, do czego znacznie przyczynił się porucznik Marciniak, bardzo sumienny kierownik i dobry dowódca kompanii. Dzielnie zaś z nim współpracowali, por. Rodzeń, niezrównany kierownik ćwiczeń fizycznych, i por. Niemiec, instruktor ćwiczeń wojskowych. Ludzie ci z całym zapalem i poświęceniem oddani byli sprawie wyszkolenia młodzieży, za co należą im się słowa uznania.

Pożądanem jest bardzo, ażeby społeczeństwo, w trosce o los obozów i zrozumieniu celu tychże, zorgani-

Egzaminy wstępne

do wszystkich klas

Gimnazjum im. Długosza

w Włocławku zaczną się w dniu 1 września r. b. o godz. 9 rano. Bliższych informacji udziela codziennie kancelarja gimnazjum od godz. 11 do 1 po południu. Początek roku szkolnego 3 września o godz. 9 rano.

wało na przyszłość Towarzystwo Opieki nad młodzieżą, znajdującą się w obozach; pole do pracy jest olbrzymie, a jeszcze dotychczas niewyżytkane.

Więcej zainteresowania ze strony społeczeństwa, a wyniki prac w obozach będą znakomite.

Wiktor Nwiniński.

Znak ostrzegawczy.

Cieszymy się wszyscy (za wyjątkiem wrogów Polski) z wysokiego kursu złotego, ale należy zwrócić uwagę na bilans handlowy, który jest znakiem ostrzegawczym.

Według ogłoszonych już danych za kwiecień b. r. przywóz do Polski w tym miesiącu wynosił 140.450.000 zł. wywóz zaś tylko 121.381.000 zł., a więc bilans handlowy Polski w tym miesiącu kształtował się w sposób wyraźnie bierny.

Nie jest to niespodzianką. Wobec przesilenia gospodarczego należało się tego spodziewać, jednakże pierwsze ujawnienie tendencji pasywnej w kształtowaniu naszego bilansu handlowego nakazuje zwrócić najbaczniejszą uwagę na nasze stosunki handlowe z zagranicą.

Wywozimy coraz mniej, bo towary nasze są za drogie, przywozimy zaś więcej, bo towary zagraniczne w Polsce się kalkulują mimo wysokiego cla ochronnego, które zresztą od dnia 13-go lipca b. r. zostało niższe w myśl nowej taryfy celnej. Tembardziej więc należy się mieć na baczności i dążyć za wszelką cenę do utrzymania aktywności naszego bilansu handlowego, od czego w znacznej mierze zależy trwały kurs złotego.

Na froncie walki obronnej o utrzymanie na wysokim poziomie złotego ujawniło się osłabienie doniosłego odcinka. Należy o tem dobrze pamiętać i dążyć do corychlejszego wzmocnienia zagrożonego odcinka.

Mam zaszczyt zawiadomić, że wpisy do szkoły Freblowskiej **Jadwigi Kurczyńskiej** zaczną się od 28 b. m. ul. Kowalska № 7.

Egzaminy wstępne

do wszystkich klas

w 8-kl. Gimnazj. Żeńsk. Humanist. Janiny Steinbokówny

odbędą się dn. 28, 29 i 30 VIII r. b. o godz. 9-ej r. Przy zapisie uczennice winny złożyć metrykę i świadectwo szczepienia ospy. Początek roku szkolnego 2 września.

Rada Ligi Narodów.

Sekretarjat Ligi Narodów ogłasza następujący komunikat:

Rada Ligi Narodów zbierze się w Genewie 29-go sierpnia b. r. na 30-tą sesję, której przewodniczyć będzie delegat Belgji, Minister Spraw Zagranicznych Hymans. Wśród spraw które znajdują się na porządku dziennym tej sesji, wymienić należy sprawę kontroli wojskowej Austrii, Bułgarii i Węgier. Przypomnieć należy, iż Rada Ligi na ostatniej swej sesji poleciła Komitetowi Prawników przedstawienie swej opinii co do spraw, które zostały Radzie przedłożone przez szereg państw.

Sprawa wytyczna granicy Iraku będzie również na życzenie Rządu Angielskiego rozpatrywana przez Radę Ligi. Jak wiadomo, artykuł 3-ci Traktatu Lozańskiego przewiduje, iż w razie niezawarcia przez Anglię układu z Turcją w sprawie granicy między Turcją a Irakiem, sprawa ta zostanie przekazana, Radzie Ligi Narodów.

Rada Ligi omawiać będzie następną sytuację ekonomiczną i finansową Austrii i Węgier, w których to krajach komisarze Ligi Narodów w porozumieniu z zainteresowanymi Rządami czuwają nad wykonaniem planu odbudowy, opracowanego przez Ligę Narodów.

Na porządku dziennym obecnej sesji znajduje się pozatem szereg spraw, dotyczących zagłębia Saary i wolnego miasta Gdańska.

Radzie Ligi złożą swe sprawozdania następujące komisje: komisja redukcji zbrojeń, stała komisja wojskowa, komitet ekonomiczny, komisja w sprawie mandatów, komisja w sprawie niewolnictwa, komisja w sprawie opium, komisja współpracy intelektualnej, wysoki komisarz dla spraw uchodźców oraz urząd rozlokowania uchodźców greckich.

Nowy ciąg sępów.

„Głos Lubelski” podaje wiadomość, która zasługuje na szczególną uwagę.

W konsulacie polskim w Wiedniu dzieją się dziwne rzeczy. Od szeregu tygodni stada wybitnych wrogów naszej Rzeczypospolitej wystawają przed biurkami urzędników konsularnych, kłaniają się, jęczą, skomlą. O cóż chodzi? O paszport do Polski. Żydzi opuszczają Wiedeń. Stagnacja, brak pieniędzy, krach z powodu spekulacji frankowej, baczniejsza uwaga władz bezpieczeństwa

na rolę „neutralnych” — oto okoliczności, które skłoniły żydów do splnięcia „in die blaue Donau” i przypomnienia sobie „naszej — kochanej ojczyzny” mit Buczucz, Rajszyw, Warszaw, Krukiw, Lublin i t. d.

Dziesięć lat nie widzieli Polski, dziesięć lat prowadzili swe paskarskie interesa na Josephstadt, oni „nawornni” dostawcy wojskowi, dyplomatycy, oni wyraziście „opinji polskiej na gruncie austriackim”.

Z uli swoich paskarskich ciskali na Polskę najgłośniejsze oszczerstwa, ich organ „Morgenzeitung” z każdej szpalty ział nienawiścią dla kultury, religii i narodu polskiego. Pismu temu, wykładnikowi b. galicyjskich żydów „z warunkami bytowania” w Wiedniu, musiano w granicach Polski odebrać debit.

Któż z nas nie zna akcji żydowskiej na gruncie „habsburskim” w sprawie ukraińskiej.

Taki adwokat lwowski Finkelstein, człowiek, który przed wojną żył w Polsce, na polskim pasał się chlebie — w Wiedniu zwyzywał wiece „pogromowe”, zbierał rezolucje, szarpał w pismach wiedeńskich władze i wojsko polskie — wraz z demagogami ukraińskimi, knuł akcję antypolską — taki wróg już nie skryty, lecz otwarty — śmie mówić o powrocie do kraju.

Oslawiony adwokat Waldman, b. minister ukraiński za czasów hajdamackiego najazdu, skazany zaocznie przez nasze władze za robotę zdradziecko, — stara się już przez rozmaitych Priluckich i Perlów i jak się tam wszyscy posłowie żydowscy nazywają, o win i grzechów wybaczenie — i o możność wjazdu do Polski.

Zebrał zatem o powrót do Polski — nasi najzawziętsi wrogowie, którzy wyspecjalizowani w nienawiści — wejda w nasze granice jako niebezpieczne rozsądki komunizmu, anarchji i wszelkich społecznych przewrotów.

A może w imię tolerancji, postępu, demokracji i t. p. akcji należałoby ich wpuścić do Polski — jak sądzicie panowie protestowicze? Mają wjechać przyjaciele i bracia Askenazego — historyka starobelwederyzmu — może wpuścić?!. Co?

Idzie ciąg sępów!

Kazef.

Dusza żydowska.

Córka rabina przyjmuje chrzest. Zbrodnicze usiłowania. Szatafskie pomysły rabina. Zemsta matki.

„Gazeta Poranna” podaje bardzo ciekawy wypadek, charakteryzujący nietolerancyjność, podłość i zbrodniczość rodziny żydowskiej.

Na jednym z przedmieść warszawskich córka rabina Ł. poznała Stasia R. i postanowiła wyjść zań zamąż, przyjąwszy wpiery chrzest w kościele katolickim. Osiemnastoletnia Ryfca udała się potajemnie do klasztoru żeńskiego, gdzie ją przyjęto, a na

6.641 kaloryj

zawiera węgiel z kopalni

„Hr. Renard”

według badań przez „CHEMICZNY INSTYTUT BADAWCZY” we Lwowie w kwietniu 1923 roku.

WĘGIEL z kopalni „Hr. Renard”, wydając tak dużo ciepła, jest najoszczędniejszym i najtańszym opałem.

WĘGIEL z kopalni „Hr. Renard” posiadają następujące składy węgla:

1. Jan Klabecki, Brzeska 8.
2. Gracjan Cywiński, Bednarska 2.
3. Stow. „Ogniwo” Toruńska
4. Zofja Surowiecka 3-go Maja 7, (dawniej Hotel Mazowiecki).
5. St. Lewandowski, Królewiecka 30.

WĘGIEL z kopalni „Hr. Renard”

wysyła wagonami na różne stacje szerokotorowych i wąskotorowych kolejek, a we Włocławku odstawia do domów od 20 korcy

HURTOWNIA OPAŁOWA M. NAPIÓRKOWSKI
KALISKA 17, TEL. 209.

stepnie po egzaminie udzielono jej chrztu, dając imię: Marja.

Żydzi dowiedzieli się o tem. Ojciec - rabin przeklął publicznie „wyrodną” córkę, ogłosił beirem, a hałstra żydowska postanowiła z nią skończyć. Rzeźnicy żydowscy w biały dzień napadli na klasztor, lecz atak się nie udał. Bezskuteczny też był napad całej bandy łobuzów żydowskich. Widząc, że siła nic nie podoba, rabin za b. wielkie sumy próbował przekupić... zakonnice, lecz jego srebrniki z pogardą i oburzeniem były odrzucone. Nie zrażając się tem, bogaty rabin rzuca stos pieniędzy na porwanie z katolickiego przytulku swej wychrzczonej córki.

Do furty klasztornej podchodzą rozmaite ciemne, podejrzone postaci, lecz bez skutku...

Wreszcie rabin zdobywa się na śmiały i dość niezwykły pomysł, i za duże pieniądze najmuje zbirów, któ-

rzy bądź to, w przebraniu policjantów, bądź to udając wywiadowców urzędu śledczego, przedostają się do środka gmachu dobroczynnego przytulku i, pokazując fałszywe nakazy, chcą aresztować nowoochrzczoną. I to się nie udało. Przełożona siostra, światła i inteligentna, poznaje się na podstępnie i grozi napastnikom wezwaniem prawdziwej policji. Wreszcie do klasztoru przychodzi „przekupiona przez żydów baba chrześcijańska, która błaga i prosi, aby ją dopuszczono do neofitki, gdyż chce ją zobaczyć i przytulić o siebie w domu, bowiem jest bezdzietna. Zdemaskowano wreszcie i tę obłudną, wstrętą przekupioną babę, w której znalezione były, wyostrożony nóż za pazuchą, lecz nie aresztowano jej, powodując się zasadami klasztornymi.

Widząc, że wszystkie fortele, kosztujące bająnskie sumy, nie poma-

MYSŁI.

Można być wrogiem prawdy, ale obojętnym dla niej nikt być nie potrafi.

H. Sienkiewicz.

gają, żona rabina zdobywa się na nowy pomysł i oskarża w urzędzie śledczym zbiegłą córkę o kradzież przeróżnych rzeczy.

Myślała ona, że uda się jej „wyrodną” córkę oskarżyć, wsadzić do aresztu, a potem rzec się oskarżenia i wypuszczoną córkę zabrać do domu i z nią się rozprawić.

Naczelnik urzędu śledczego inspektor Sonnenberg, miarkując o co chodzi, wysłał zastępcę kierownika 4. rejonu urzędu śledczego p. Podgórskiego, który po przybyciu do zakładu klasztorowego narazie nie był przyjęty, gdy jednak przedstawił swe legitymacje i osobisty list p. Sonnenberga został wpuszczony do celi nowoochrzczonej p. Marji Ł., żadnych jednak tam kradzionych rzeczy nie znalazł.

P. Marja Ł. rzekła się dochożenia za oszczerstwo, lecz również odmówiła zobaczenia się z mściwą matką, mówiąc, że z nią teraz nie ma nic wspólnego.

Z KRAJU.

Lublin. (Nadużycie legitymacji poselskiej). Z Lublina donoszą:

13-go bm. do hotelu Staropolskiego zjechał pan „poseł” Palonka z dwoma towarzyszami podróży. — Po uraczeniu się wódką i zakąskami — późnym wieczorem, p. „poseł” wylazł z kompanami na miasto i rozpoczął „polowanie” na pleć piękną. Po pierwszych jednak próbach osadzony został na miejscu przez wywiadowcę P. P., który zbyt krewkiego myśliwego odprowadził do policji. I cóż się okazało Pan „poseł” nie miał przy sobie legitymacji. Powrócił do hotelu, i odebrawszy od portjera swój dowód, przedłożył go policji. Legitymacja p. „posła” Palonki, urodzonego w Siennicy Królewskiej, nosi numer 193 i datę 18-go lutego 1920 r., wydana zatem za czasów Sejmu Ustawodawczego dla posła.

Daremnie szukamy nazwiska byłego posła z grupy „Wyzwolenia” w obecnym spisie posłów. Dziś on już posłem nie jest i posługuje się nieważną legitymacją poselską.

Sejm powinien również wziąć pod uwagę ewentualności związane z pozostawianiem legitymacji pp. byłym posłom.

Towar choćby najlepszy a niesprzedany chybił powołania, niesprzedana zaś, gdyż nieznaną pozostać musi rzecz niezareklamowana.

Pogadanki Ewangeliczne.

Niedziela XI-a po Świątkach.

W początkach trzeciego roku Nauczania Chrystus wyszedł czasowo z granic Palestyny i udał się „w granice” fenickiego Tyru, już to aby uniknąć zasadzek ze strony faryzeuszów, już to aby się uchylić od ciekawiejszych nagabywań Heroda Antypy, ietrarchy Galilei, który stracił był Jana Chrzciciela, a mniemał, iż Chrystus jest zmartwychwstałym Janem. Tam zaszła wzruszająca scena z poganką, proszącą o wyklęcie ducha nieczystego z opętanej przezeń córki.

Teraz, oto, Chrystus, okalając Galileę przez położony na północ od Tyru Sydon, poprzez góry Libanu i Antylibanu udaje się w okolice wschodnie jeziora Genezareckiego, do zajordańskiego Dziesięciomieścia (Dekapolis). Wstąpiwszy na górę, siedział tam. Wnet, dowiedziawszy się o Jego powrocie, otoczyły Go rzesze stęsknio-

ne, prowadząc, wioząc, niosąc na noszach: niemych, ślepych, chrymnych, ulomnych i wszelkie inne kaleki (Mat. 15. 29). Między nimi zdarzył się głuchoniemy, którego uleczenie jest przedmiotem dzisiejszej perykopy (Mar. 7. 31 — 37).

„I przywiedli Mu głuchego i niemego, prosząc, aby nań rękę włożył”. Boską, cudotwórczą rękę.

„A wziąwszy go na stronę od rzeszy, włożył palce swe w uszy jego, a splunawszy, dotknął języka jego”. Jakoby palcami otwierał zamknięte dla wrażeń dźwiękowych uszy, a zlekka naślintonym palcem rozwiązywał język, związany niemotą. Ślina jest ku mówieniu niezbędna. Na mównicach stawia się karafki z wodą.

„A wejrząwszy w niebo, westchnął i rzekł mu: Efteta! to jest: Otwórz się! Symbole znaków sakramentalnych. Ogól ich wszedł do całokształtu obrzędów chrzcielnych.

„I wnet się otworzyły uszy jego i rozwiązała się związka języka jego, i mówił dobrze.

„I przykazał im (uzdrowionemu oraz świadkom, co go byli przywiedli), aby nikomu o tem nie opowiadali (ze względu na zawiesz faryzeuszów, jako czynnik prześladowczy). Ale, im On więcej zakazywał, tem daleko więcej rozslawiali i tem bardziej się dziwowali, mówiąc: Dobrze wszystko uczynił i głuche uczynił, że słyszą, i nieme, że mówią.”

Polanie nazwali germanów niemcami, jako że mowy ich nie rozumie li i przeto oni byli dla nich niemyi.

Nasz głuchoniemy ewangeliczny jest żywym obrazem grzesznika. Wyobraża głuchoniemotę moralną w stosunku do świata religijno-moralnego.

Grzesznik, w swoim rodzaju skończony, jest głuchy na głos Boży, odzywający się, czyto w sumieniu, czyto przez słowo Boże; a niemy ku chwaleń Bogu.

„Wiara tedy ze słuchania, a słuchanie przez słowo Chrystusowe.” — rzekł Apostoł (do Rzym. 10.17). Zważywszy na analfabetyzm, — gdyby nawet choć jeden tylko był analfabeta

na świecie, — zważywszy nadto szczególną wartość słowa żywego, słuchanie go jest zasadniczym środkiem przyjmowania nauki wiary i moralności. Albowiem nikt nie jest wyłączony od powołania do światłości Chrystusowej, wszelki człowiek ma do niej prawo. Jest to prawo naczelne konstytucji ewangelicznej. Stąd widna słuszność nauki katolickiej przeciw nauce protestanckiej, o wyższości podania ustnego, tradycji, jako źródła wiary, ponad pismo, Pismo święte.

Oto zaś grzesznik „słuchanie od Prawdy odwraca, a ku baśniom się obraca” (2 do Tym. 4.4). Baśniom niewiary, bezbożnictwa, starym jak świat, a wciąż odgrzewanym i, jakoby nowe, jakoby owoce postępu, podawanym.

Prawda wiary staje się mu baśnią, baśnią nienawistną, a baśń niewiary — prawdą. Zabija w sobie Boga, i powiada, że Boga niema; zabija duszę, i powiada, że niema duszy. Nożem pseudonauki, nauki bezbożnej, sfalszowanej przez wyrzucenie z niej Boga.

**Największe
na Kujawach
Kino „Polonia”**
ul. Gęsia Nr. 13

W sobotę 23, niedzielę 24 i poniedziałek 25 sierpnia b. r.
demonstrowany będzie obraz

ZEMSTA TANCERKI

potężny dramat życiowy w 7 aktach ilustrujący życie dwóch kobiet—rywalek. W głównych rolach gwiazdy królewskiego teatru w Rzymie **CLARETTA ROSAY I MARJO BONAR**. Wspaniała treść, nadzwyczajna wystawa, piękna natura oraz subtelna gra artystów czynią ten obraz godnym widzenia. Początek seansów o g. 6 ostatni o 10 wiecz. * Ceny konkurencyjne od 30 gr. do 1 zł.

**Nad program
Widoki Florencji**

Dla udogodnienia Szanow. Publiczności oświetlamy chodnik przy ul. Ogrodowej.

Co niesie dzień?

SIERPIEŃ
24
NIEDZIELA

Dziś: Bartłomieja ap. Jerzego i Linina m.
Jutro: Ludwik kr. w.
Wschód słońca o g. 4.58
Zachód o g. 7.5
Wsch. księżycy o g. —
zachód o g. 3.13

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Sierpnia	godzina	ciężnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie nie młeba 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
21	21	51,9	11,8	10	W-2
22	7	51,1	13,0	00	N-4
22	13	55,8	20,2	30	W-4

Najwyższa temperatura w dniu 21 sierpnia wynosiła 14,8; najniższa wynosiła 8,3 opad 8,2.

Z giełdy d. 24. 8:

Dolar	5,16
Funt angielski	23,29
Frank szwajcarski (100)	97,47
Frank francuski (100)	28,61
Frank belgijski (100)	26,04
Liry włoskie (100)	22,96
Korony czeskie (100)	15,48
Korony austriackie (100.000)	7,28
4% poz. prem. n. not. 0,65, 8% poz. zlot.	
6,70 6% poz. serja II A. 0,84, 6% pozycz. dol. 2,80, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego — 5% listy M. 12,50, wart. I gr. czyst. zlot. 3 zł. 45,82 gr. Za rubla złotego płacono 2 zł 71 3/4 gr.	

W „Polonji” od soboty do poniedziałku włączony nowy program obrazów. Początek seansów o godz. 6-ej popoł. Ostatni seans o godz. 10-ej wiecz. Bilety od 30 gr. do 1 zł. Szczegóły w programach, afiszach i ogłoszeniach.

Koło Inwalidów Wojennych R. P. we Włocławku, chcąc powiększyć swoje fundusze, by w niedalekiej przyszłości zawiązać na terenie powiatu własne warsztaty pracy, zatrudniające swoich członków, urządza w dniu 24.8.1924 r. kwestę uliczną (sprzedaż znaczków) i ma nadzieję, że społeczeństwo w zrozumieniu ważności celu poprze usiłowania inwalidzkie. Niezależnie od powyższego, począwszy od godz. 3.30 (15.30) po pol.,

Straciwszy słuch katolicki, choćby i słuchał fizycznie słowa Bożego, jest na nie głuchy, jak pień. Bramy jego uszu są zawarte dla słowa Prawdy. Na straży ich stoi żandarm zlej woli, który pukając do nich Prawdę odpędza, lży, wyklina i ściga.

„Z obfitości serca mówią usta” (Mat. 12.34). Serce, próżne Boga, jest pełne szatana. Dlatego usta, nieme ku wyznawaniu i chwaleńniu Boga, są głośnie, wrzaskliwe ku złorzeczeństwu, bluźnierstwu, pornologii. Z takich ust nie wyjdzie nigdy słowo Bóg, natomiast sypią się z nich krociami szatani. „Rodzaju jaszczurcy, jako możecie dobre rzeczy mówić, gdyżście źli? Ponieważ z obfitości serca usta mówią.”

Stąd płynie ateizm naukowy, literacki, publicystyczny. O Bogu się nie mówi. O Bogu mówić—wstydl! Kompromitacja wobec despotycznego areopagu opinii, natchnionej duchem żydomasońskim. Czerwiąc się przed Ewangelią usiłuje się narzucić katolikom wierzącym, prasie

odbędzie się w ogrodzie kolejowym „Wielka zabawa ludowa” z tańcami, na której przygrywać będzie orkiestra 14 p. piech.

Wycieczka statkiem nad Bałtyk. Zapowiedziana wycieczka statkiem z Warszawy do Gdańska, Gdyni będzie we Włocławku dzisiaj o godz. 7 rano, a o godzinie 9-ej rano wyruszy w dalszą drogę. Osoby, które się na wycieczkę zapisały, proszone są o punktualne przybycie na przystań.

Ossowski umieszczone na 4 stronie naszego pisma.

Cennik fryzjerski. Na ostatnim zebraniu fryzjerów warszawskich ustanowiono nowy cennik: golenie 35 gr., strzyżenie 95 gr. Takie są ceny w Warszawie, stolicy kraju. Dlaczego więc u nas, w mieście prowincjonalnym, fryzjerzy, zamiast mniej, biorą drożej: za golenie 70 groszy, a za strzyżenie 1 złoty. Czy odpowiednie władze nie mogą ukrócić tego wyzysku?

O cenę bułek. Dlaczego bułka w Warszawie kosztuje 3 grosze, a we Włocławku 4 grosze? Co na to władze?

TANIO! TANIO!
KSIĄŻKI SZKOLNE
i MATERJAŁY PIŚMIENNE
SĄ DO NABYCIA
W KSIĘGARNI POWSZECHNEJ
WŁOCŁAWEK BRZESKA 4

Początek roku szkolnego w Gimnazjum Państwowym im. M. Konopnickiej. Nowyrok szkolny 1924/25 rozpocznie się w gimnazjum państwowym im. M. Konopnickiej w poniedziałek, d. 1 września. W katedrze odprawione zostanie nabożeństwo o g. 8 m. 15 r. Wszystkie uczennice obowiązane są stawić się przed g. 8-mą rano do lokalu szkolnego. Po nabożeństwie powrót do gimnazjum.

Zapis dzieci do ochronki, im. Sienkiewicza przy katedrze rozpocznie się w dniu 25 sierpnia b. r.

Zwracamy uwagę naszych czytelników na ogłoszenie f. Kazimierz

Podziękowanie. Zarząd Oddz. Włocławskiego Polskiego Czerwonego Krzyża składa niniejszem serdeczne podziękowanie P. P. członkom Włocławskiej Straży Ochotniczej Ogniowej z p. L. Puszyńskim na czele, którzy ofiarnie zajęli się sprzedażą znaczków d. 15 i 17 sierpnia r. b., przyczyniając się dobrej sprawie uporzędowania Cmentarza Wojskowego. Zarząd.

Sprawozdanie ze sprzedaży znaczków d. 15 i 17 sierpnia r. b. na doprowadzenie do porządku Cmentarza Wojskowego we Włocławku. Skrzynka № 3 zł. 33 gr. 93 mk. 14.040.000, skrzynka № 4 zł. 26 gr. 64 mk. 3.780.000.

katolickiej, ba! samemu klerowi! Nie wypadal! Nie jest przyjęte! Nie na czasie! Nie na miejscu!

Bo to klerykalizm! Ten rzekomy wróg świata, za jakiego ogłosił go żyd Gambetta, głoszący go wciąż ze swego pomnika pod Luwrem w nowoczesnym Babilonie. Gdy w istocie to jeno wróg laicyzmu, jako rzeczywistego wroga ludzkości. Laicyzmu, który jest jednoznacznie poganiństwa, nagięgo, obnażonego z szat bałwochwalczych, ateizmu.

Głuchoniemota, zarówno fizyczna jak i moralna, ma swoje stopnie. Do bezwzględnej głuchoniemoty gadać próżno. Nic nie usłyszy. Głuchoniemiec moralny, ani słyszeć, ani mówić o Bogu nie chce. Nie tylko najgorzej ślepy, ale i najgorzej głuchoniemy ten, kto nie chce słyszeć i mówić. „Jest grzech do śmierci: nie za tym mówię, aby kto prosił” (1 Jana, 5. 16).

Dla głuchoniemców fizycznych są szpitale i szkoły. Dla głuchoniemców moralnych, których stokroć więcej, niż tamtych, należałoby je stworzyć

i umieszczać ich tam przymusowo. Byłoby to niesłychanym dobrodziejstwem, i dla nich samych, i dla całego społeczeństwa.

Mogliby odzyskać dar słuchu i dar mowy katolickiej. Lekarzem Naczelnym i Mistrzem byłby Chrystus przez swoich zastępców.

Słuch i mowa — co za dary! Słuch katolicki i mowa katolicka — dary, o cale niebo wyższe. Udziela ich sakrament Odrodzenia, chrzest. Przywraca utracone — sakrament powtarzalny odrodzeń wtórnych — Pokuta.

Wszelkie rodzaje grzechów mogą być i są popełniane mową i słuchem. Stąd namaszczenie Ostatnie tych narządów.

Najpospolitsze grzechy mowy i słuchu — plotki, obmowy, oszczerstwa — te sądy doraźne bez najmniejszego aparatu sądowego, sądy bez miłosierdzia, okrutne, zaoczne. Tłum w sądach swych jest dzikim carem. Zna na jest anegdota z życia Ezopa o sporządzonych przezeń, dla swego pana, Ksantusa, dwóch ucztach z sa-

Dr. S. Dembecki
(z Warszawy)

b. as. klin. i ordyn. szpłt. wener. Choroby skóry (włosów), weneryczne i moczopłciowe (dróg moczowych, oświētł. pęcherza, niemoc).
Cyganka 11.

skrzynka № 9 zł. 29 gr. 40 mk. 17.520.000, skrzynka № 11 zł. 24 gr. 21 mk. 3.610.000, skrzynka № 14 zł. 62 gr. 50 mk. 12.280.000, skrzynka № 15 zł. 71 gr. 11 mk. 14.210.000, skrzynka № 17 zł. 31 mk. 8.160.000, skrzynka № 21 zł. 40 gr. 88 mk. 11.820.000, skrzynka № 22 zł. 35 gr. 52 mk. 11.180.000, skrzynka № 23 zł. 51 gr. 81 mk. 11.760.000, skrzynka № 24 zł. 20 gr. 69 mk. 5.820.000, skrzynka № 26 zł. 12 gr. 97 mk. 7.200.000, skrzynka № 27 zł. 40 gr. 85 mk. 10.770.000, skrzynka № 28 zł. 33 gr. 75 mk. 6.350.000, skrzynka № 39 zł. 26 gr. 27 mk. 4.620.000. Razem zł. 541 gr. 53 mk. 143.220.000. Zarząd Polsk. Czerwonego Krzyża.

TELEGRAMY.

Herriot przed izbą deputowanych.

PARYŻ, Deklaracja Herriota nie przynosi nic nowego z wyjątkiem zapowiedzi, że Francja nie zrezygnuje z paktu gwarancyjnego proponowanego przez Ligę Narodów. Herriot pojedzie do Genewy bronić tego projektu oraz nalegać, aby zorganizowane zostało praktycznie prawo interwencji Ligi w sprawie zbrojeń niemieckich. Anglja jak wiadomo, projekt odrzuciła, ale podobno Mac Donald wysunie w porozumieniu z Ameryką projekt nowy, przewidujący 1) obowiązkowe przekładanie wszelkich konfliktów trybunałowi haskiemu, 2) przekazanie dozoru zbrojeniami niemieckimi Lidze Narodów, 3) opracowanie ogólnego programu ograniczenia zbrojeń. W tej ostatniej sprawie prezydent Coolidge zamierza zwołać konferencję międzynarodową, jeśli zostanie wybrany.

Pogrzeb Matteottiego.

RZYM, PAT. W Fratta-Polosino odbył się pogrzeb Matteottiego. Za trumną kroczyli członkowie izby, senatu, przedstawiciele instytucji pań-

mych tylko ozorów, najrozmaiciej przyprawianych, raz, jako najczyli lepszych, drugi raz, jako najgorszych. Głęboka w tem była filozofja, którą Jakub Apostoł ujął religijnie:

„Jeśli kto w słowie nie upada, ten jest mąż doskonały... Oto i okrety, wielkie będąc, i gdy je srogie wiatry pędzą, obracane są od malutkiego steru, gdzie zechce wola sternika. Tak i język, malyć wprawdzie członek jest, ale wielkie rzeczy podnosi. Oto jako mały ogień wielkie lasy spala. I język iest ogień... Przezeń błogosławimy Boga i Ojca i przezeń przeklinamy ludzi, którzy na podobieństwo Boże sprawieni są. Z tychże ust wychodzi błogosławieństwo i przeklęctwo. Nie tak to ma być, bracia moi! Izali źródło z tegoż poniku wypuszcza wodę słodką i gorzką?... Nie chciejcie być kłamcami przeciw prawdzie, albowiem nie ta jest mądrość, zstępująca z Góry, ale ziemska, cielesna, djabelska...”

X. Charszewski.

Ozasnuj nadesłać ogłoszenia do Kalendarza Powszechnego na r. 1925.

Kazimierz Ossowski i S-ka

we Włocławku ul. 3-go Maja Nr. 6

POLECA NA SEZON SZKOLNY

MATERJAŁY MUNDURKOWE KOŁDRY WATOWANE własnego wyrobu

Podpięcia, Prześcieradła,
Sienniki, Ręczniki

Kapy pikowe i plety,
Skarpetki, Pończochy

Chusteczki, Kołnierzyki,
Szelki i t. d.

Dla Sz. Duchowieństwa Bostony, Kaszmiry, Krepy na sutanny, Sukna na palta

DUŻY WYBÓR MATERJAŁÓW MEBLOWYCH, jako to:

Garnit. MOKIET, GOBELINY, PLUSZE gładkie i gniecione i RYPSY oraz DYWANY, CHODNIKI, KAPY PLUSZOWE i NARZUTY.

PLUSZE JEDWABNE (kotiki) na palta, WELNY i wszelkie materiały męskie

Jedwabie w różnych kolorach.

Egzaminy wstępne

do wszystkich klas
w 8-kl. Gimnaz. Real. Żeńsk.
Władysławy Aspisa

Kościuszki 5 — Kaliska 8.
rozpoczną się dnia 1 września r. b.
o godz. 9-ej rano. Metryki i świad.
szcep. ospy należy składać przy
zapisie w Kancelarii Gimnazjum
od godz. 9—12 i 3—4 po południu.
Początek roku szkolnego 3 września.
Dawne uczenie powinny ponowić
zapisy.

Przy Gimnazjum internat.

Czy chcesz być piękną?

pozbyć się bez śladu

piegów,

opalenizny i zmarszczek na twarzy?
Więcej używaj kremu metamorfoza „Piegol”.
Żądać w składach aptecznych i aptekach.

stwowych oraz władz lokalnych, jak
również liczni przyjaciele zamordo-
wanego. Batalion wojska oddał ho-
nory wojskowe. W kościele pokro-
piono zwłoki wśród wielkiego wzru-
szenia obecnych. Na trumnie złożono
wiele wieńców. Spokoju nigdzie nie
zamącono.

O bezpieczeństwo Francji.

P. Millerand domaga się zaciśnie-
nia węzłów z Polską.

PARYŻ, (P. A. T.) W wywiadzie
z przedstawicielem „Revue Hebdoma-
daire” były prezydent Millerand oświad-
czył, że głównym celem i dążeniem
Francji powinna być konsolidacja no-
wego stanu rzeczy, wytworzonego po
wojnie. Konsolidacja ta da się osiągnąć
przez zapewnienie poszanowania
traktatów. Millerand wskazał dalej
na konieczność zacieśnienia serdecz-
nych już obecnie stosunków z Belgią,
Polską, Czechosłowacją i Rumunją
i podkreślił użyteczność małej ententy.
W zakończeniu wywiadu były prezy-
dent wyraził ubolewanie, że niesły-
chanie ważna sprawa bezpieczeństwa
Francji nie była wcale poruszona na
konferencji londyńskiej.

Bilans konferencji lon- dyńskiej.

Francja i jej Sprzymierzeni na
Wschodzie.

PARYŻ, Pisma bloku narodowe-
go krytykują w dalszym ciągu żywo
wyniki konferencji londyńskiej.

P.P. KUPCY i PRZEMYSŁOWCY!

Czas już nadsyłać ogłoszenie do

Kalendarza Powszechnego, który niezadługo wyjdzie z druku.

O zakaz wywozu produktów rolnych.

W dniu 17 b. m. odbyło się posie-
dzenie Komitetu Ekonomicznego Mi-
nistrów, poświęcone omówieniu pro-
jektów rozporządzenia Rady ministrów
oraz rozporządzenia ministrów: skar-
bu, przemysłu, handlu i rolnictwa,
dotyczących wykonania ustawy o ure-
gulowaniu stosunków celnych.

Ponieważ rząd wskutek postanowień
tej ustawy, pozabawiony jest możności
zakazania wywozu artykułów rolni-
czych i wywóz ziemiopłodów może

być regulowany tylko w drodze na-
łożenia odpowiednich opłat wywozo-
wych, przeto postanowiono zwołać
w najbliższym czasie naradę gospo-
darczą, złożoną z przedstawicieli or-
ganizacji rolniczych oraz posłów i se-
natorów dla omówienia zasad polityki
rządu w dziedzinie przywozu i wy-
wozu produktów rolnych, ceny na któ-
re ujawniły ostatnio mocno zwyżkową
tendencję.

Trzęsienie ziemi w Sowdepji.

LONDYN, PAT. Z Allahabad do
nosza, że w okregu Ferghana (So-
wiecki Turkiestan) zostały zniszczone

przez trzęsienie ziemi 3 wsie, przy-
czem 41 osób zostało zabitych, 900
osób jest bez dachu nad głową.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były fclerz szpi-
tala wenerycz-
nego 3-go Łazarza, przyjmuje od 9 ra-
no do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Do wynajęcia pokój duży, jasny z utrzy-
maniem dla 3 pańienek lub chłopców.
Piechaczkowa. Warszawa Piękna 16 — B
m. 1 tel. 144 — 78.

Dom murowany piętrowy z oficynami
w śródmieściu do sprzedania. Cena przy-
stępna. Wiadomość Adm. „Słowa Kujaw”.

Krawcowa poszukuje zajęcia w domu lub
po za domem od zaraz. Wiadomość ul.
Królwiecka 18 m. 1.

Młody buchalter kawaler poszukuje pokoju
umeblowanego — z całodziennym utrzy-
maniem. Wiadomość w Administracji „Sło-
wa”.

Nauczycielka szkoły powszechnej przyjmie
posadę w domu obywatelskim przygo-
towanie do szkół, znajomość kroju lubują-
ca gospodarstwo.

Pryjmę uczniów na stancję od pierwsze-
go września, kuchnia pierwszorzędną.
Wiadomość Plac gen. Dąbrowskiego ul.
Szczęśliwa 2 u Hanuszkiewiczowej.

„SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA” (z kogutkiem)

znakomicie ułatwiają funkcje
ORGANÓW TRAWIENIA
Idealny naturalny środek przy chronicz-
nych zaparciach i przeciwko otyłości.
Sprzedają apteki i składy apteczne.

Dyrekcja Seminarjum Naucz.

we Włocławku

podaje do wiadomości, że

egzaminy wstępne

odbędą się tylko na

pierwszy kurs

w piątek dn. 29 sierpnia o godz. 9-ej.

Lekcje rozpoczną się dn. 2-go
września o godzinie 14.30.

OFIARY.

Na Koło Przyjaciół Młodzieży
przy Gimnazjum im. Długosza I. S.
składa zł. 500 (pięćset) zgodnie z ży-
czeniem p. J. J.

Poszukuje się pokoju umeblowanego w śród-
mieściu dla poważnej osoby. Wiadomość
w Adm. „Słowa Kujawskiego”.

Przyjmę uczennice lub uczniów na stancję. O-
pieka troskliwa. Czupielowa Szpichlerna 9.

potrzebny starszy uczeń na praktykę do
Handlu win i tow. kolonialnych. Pajęc-
kowski i Lipiński Włocławek ul. Srebrna 3.

Samochód elegancki 6-osobo-
wy, limuzin, 16/40,
z nowymi oponami, jest do sprzedania za
4.500 złotych — albo do zamiany na samo-
chód 2—4-osobowy. Przedsiębiorstwo Samo-
chodowe Wąbrzeźno (Pomorze).

Są do sprzedania dwie pary skrzypiec.
Wiadomość Piekarska 23 Dąbrowski.

W Warszawie stancja z troskliwą opieką
dla 2 chłopców lub pańienek. Wiadomość
Włocławek Syndykat Rolniczy Romanówna

Zegarmistrz Andrzej Krawczyk wykonywa
roboty solidnie i tanio. Ul. 3-go Maja
№ 14 m. 4, 2-gie piętro.

Zgubiono dnia 19-go b. m. podczas wypad-
ku samochodowego na szosie Nieszaw-
skiej w bliskości stacji Brzezie torebkę dam-
ską zawierającą paszport na imię Aleksan-
dry Jasińskiej studentki, oraz dokumenty
akademickie. Uprasza się o zwrot paszportu
i dokumentów pod adresem pp. Eicheuwał-
dów Toruńska 2.

Zgubiono legitymację Kasy Chorych na
imię Balbiny Damast.

Zgubiono legitymację Kasy Chorych 5720
wydaną na imię Jana Borkowskiego.

Oglašzajcie się
w Słowie Kujawskim